

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 10 PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A BOZP ZA ROK 2014

Vedoucí týmu: Ing. Jan Valentin, Ph.D.

Tajemník týmu: Ing. Petr Svoboda

1. Poslání a charakteristika týmu

Tým č. 10 pro životní prostředí a BOZP je průřezovým týmem. Činnost týmu je reakcí na stále se zvyšující environmentální a bezpečnostní požadavky při přípravě a realizaci staveb s respektováním zásad ochrany zdraví při práci účastníků výstavby a ochrany životního prostředí, jakož i optimalizací využití přírodních zdrojů a prosazování podmínek environmentální kompatibility. V roce 2014 bylo pokračováno ve zvýšené aktivitě v oblasti BOZP. Ústředním tématem jediné porady v roce 2014 byla opět problematika tzv. „work zone safety“ neboli bezpečnosti práce na staveništích pozemních komunikací za provozu. Členové týmu byli požádáni o zaslání statistiky nehod na staveništích v době prací za provozu způsobených dopravou. Statistiky bohužel zaslala pouze jedna firma, která ovšem sleduje pouze počty zraněných osob. Obecně nejsou k dispozici souhrnná data týkající se všech nehod na staveništích, jejich příčin, chybí údaje o nehodách, jejichž důsledkem nebylo zranění, ale materiálová škoda, respektive takovéto nehody jsou evidovány jako pojistné události, zhotovitelé nemají informace o nehodách, kde došlo ke škodě na majetku subdodavatelů, který provádí značení a zabezpečení stavenišť.

Pro pracovní tým nadále zůstává důležitou součástí návaznost na problematiky řešené v rámci Komise pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (HS) a Komise pro životní prostředí (E) při evropské asociaci EAPA. Ve větší míře jsou na jednání týmu sledovány aktuální problematiky spojené s praktickými záležitostmi přímo na stavbách. Aby mohlo dojít k vytváření platformy, která umožňuje pravidelnou diskusi v oblasti ŽP a BOZP je potřeba větší zapojení členů týmu. Obecně je možné definovat následující oblasti činnosti týmu:

- spolupráce s orgány státní správy (MŽP ČR, ČIŽP, MD, ŘSD ČR a další),
- zprostředkování informací z komisí HS+E EAPA včetně návrhu dalšího postupu a implementace poznatků, závěrů a inovativních přístupů,
- příprava odborných vyjádření a poskytnutí potřebných informací za ČR pro problematiky řešené v rámci HSE EAPA,
- snaha o maximální využití recyklace stavebních výrobků (kamenivo, asfaltová směs a další),
- používání odpadních, druhotných a doprovodných produktů v silničním stavitelství (např. recykláty, drcená pryž, popílky, struska, problematicky uplatnitelné suroviny vznikající při těžbě a zpracování kameniva, stavební a demoliční odpady),
- v rámci možností týmu a přeneseně Sdružení podpora sféry výzkumu a vývoje při řešení otázek recyklace, uplatňování druhotných, odpadních či doprovodných produktů v silničním stavitelství,
- příprava společných projektů pro TA ČR (Technologickou agenturu ČR) v oblasti recyklace asfaltových směsí – projekt RECPAVE a také výzkum zaměřený na zavedení metody zjišťování protismykových vlastností – Wehner Schulze – projekt LABSKID, sdílení informací z projektů centra kompetence CESTI).
- spolupráce s dalšími týmy Sdružení a to především v oblastech:
 - negativní vlivy hluku a technologické možnosti pro jeho snižování,
 - energetická náročnost a produkce emisí (problematika nízkoteplotních technologií, využití bioproduktů apod.),
 - problematika prodlužování životnosti konstrukcí,
 - zvyšování podílu asfaltového R-materiálu v asfaltových směsích,
- sledování systémových požadavků EMS a SM BOZP,
- propagace silničního stavitelství jako odvětví, které budováním infrastruktury přispívá k ekonomickému růstu s možností mírnit negativní dopady na ŽP a současně se prezentuje jako oblast stavebnictví, jehož cílem je prosazovat bezodpadové hospodářství,
- prosazovat lepší podmínky pro stavební práce prováděné za provozu, a to prostřednictvím zadání prací od investorů, tak i větší informovaností veřejnosti (účastníků silničního provozu).

2. Činnost týmu v roce 2014

Počet porad v r. 2014, místa konání, počet přítomných.

Datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků
29. 10. 2014	PRAGOPROJEKT, a.s.	10

2.1. Výsledky činnosti týmu v roce 2014

Změny v zákonech a dalších předpisech týkajících se BOZP a ŽP

Informovanost členských organizací o legislativních změnách v zákonech, vyhláškách a dalších předpisech týkajících se environmentálních zákonů je zajištěna formou obstarání tzv. Ekologického informačního servisu, který pro SVS zajišťuje Ing. Baránek. EIS je vydáván čtyřikrát ročně a obsahuje rovněž aktualizovaný seznam zákonných předpisů v environmentální oblasti a také výklad některých pojmů a nových ustanovení a případně také korespondenci se státní správou.

Informovanost členských organizací o legislativních změnách v zákonech, vyhláškách a dalších předpisech týkajících se zákonů v oblasti BOZP a ochrany zdraví při práci je zajištěna publikací pravidelné informace ve zpravodaji SILNICE MOSTY.

Nejdůležitější změny jsou prezentovány na jednání týmu.

Problematika bezpečnosti na stavbách za provozu

Ze strany ŘSD ČR došlo k úpravě předpisů ŘSD ČR týkajících se stavebních uzávěrek, cílem by mělo být oddělení protisměrných jízdních pruhů při obousměrné jízdě v jednom jízdním pásu dočasnými svodidly, problematice bezpečnosti na staveništích nebyla v minulosti věnována dostatečná pozornost, a to jak ze strany ŘSD ČR, tak ze strany zhotovitelů. Na základě inspirace v zahraničí, především ve Velké Británii, kde patří zásady ochrany staveniště mezi nejpropracovanější, byla zpracována metodika pro rozhodování, jaká opatření požadovat v rámci výběrového řízení k ochraně staveniště.

V této souvislosti jsme koncem roku 2014 začali s přípravou workshopu „Bezpečnost na silničních stavbách za provozu“. Akce by měla proběhnout pod záštitou ČVUT v Praze a Ministerstva dopravy na Stavební fakultě ČVUT za účasti ministra dopravy a děkanky stavební fakulty ČVUT.

Technologické novinky řešené v rámci projektu TA ČR a pokusných úseků grantu SFDI

Na jednání týmu byla podána informace o několika projektech, které jsou v posledním období realizovány. Informoval o realizaci pokusného úseku s využitím nízkoteplotní asfaltové směsi na bázi pěnoasfaltu s velkým obsahem R-materiálu. Tento zkušební úsek byl podrobně popsán ve zpravodaji SILNICE MOSTY č. 4, který vyšel počátkem ledna 2015.

Dále byla podána informace o zkušebním úseku realizovaném v červnu 2014 na komunikaci III/44441 v úseku Hraničné Petrovice – Moravský Beroun. Byla zde provedena první pokusná pokládka emulzní asfaltové vrstvy za studena. Zkušební úsek bude vyhodnocen a informace budou v rámci jednání pracovních týmů.

Vedoucí týmu Ing. Jan Valentin dále informoval o projektu CESTI, který byl schválen jako Centrum kompetence a některých výstupech z tohoto projektu, informoval především o pracovním balíčku WP5: Ochrana životního prostředí a zelená dopravní infrastruktura. Veškeré aktivity pracovního balíčku směřují k podpoře snižování vlivů dopravy a dopravních staveb na životní prostředí a zdraví obyvatel. Ing. Valentin se zmínil i o některých dalších projektech TA ČR, které mají vazbu na problematiku ŽP a BOZP.

Sledování vývoje v normalizačních komisích týkajících se životního prostředí a problematika nebezpečných látek v kamenivu

Jsou sledovány normalizační komise týkající se na týmu projednávané problematiky, především CEN/TC 351 Nebezpečné látky a CEN/TC 154 TG 13 Uvolňování nebezpečných látek v kamenivu. Tým se věnoval především problematice azbestu. Této záležitosti se momentálně věnuje EAPA ve svých odborných komisích. Členové příslušných komisí byli požádáni, aby zaslali informaci o tom, zda a jak je v členských státech řešena otázka rizik souvisejících s těžbou v kamenolomech, kde

hornina obsahuje i azbestová vlákna. V SRN byla letos vydána novela směrnice TRGS 917 týkající se této problematiky, novela směrnice byla přeložena a bude poskytnuta členům týmu 9 a 10 k dispozici. Ve Francii byl v září 2014 dočasně přerušen provoz v jednom lomu, kvůli rizikům plynoucím z přítomnosti azbestových vláken. Podobná situace začíná být i v České republice. Musíme být připraveni na situaci, kdy se budou o tuto problematiku ve větší míře zajímat příslušné státní orgány, pak by bylo vhodné text podobný německé směrnici závazně vydat i v České republice, aby byl zajištěn provoz i v kamenolomech, ve kterých je hornina obsahující azbestová vlákna.

3. Členská základna týmu

Členská základna týmu byla ustanovena v roce 2007. Do týmu jsou průběžně doplňováni další zájemci, rozšiřována je rovněž databáze spolupracujících odborníků a organizací, kteří se stávají pravidelnými hosty jednání týmu. V roce 2014 se uskutečnilo pouze jediné jednání týmu, členové týmu byli doplněni o odborníky na problematiku bezpečnosti práce na stavbách. Jednání se bohužel zúčastnilo pouze 10 členů týmu včetně hostů. Problematika týkající se problematiky ŽP a BOZP není bohužel stále vnímána členy Sdružení pro výstavbu silnic dostatečně vážně. Na rozdíl například od obdobných komisí evropských asociací. Např. EAPA (Evropská asociace pro asfaltové vozovky) vzhledem k velkému množství řešených témat projednává problematiku životního prostředí a BOZP a zdraví při práci v samostatných komisích.

4. Související pracovní jednání

V souvislosti s činností týmu se Ing. J. Valentin, Ph.D. zúčastňoval pravidelného jednání komise HS(E) při EAPA. Uskutečnilo se také společné jednání s Technickou komisí EAPA, kterou ze strany Sdružení zastupuje Ing. J. Fiedler. Uskutečnilo se jednání s BESIPem v otázce zapojení problematiky průjezdu stavenišť do informačních kampaní BESIPu. Uskutečnilo se rovněž několik jednání k přípravě workshopu na téma bezpečnosti na silničních stavbách za provozu. Tajemník týmu se zúčastnil jednání pracovní skupiny CEN/TC 227/WG 6, ve které je sledována činnost technických komisí zaměřených na problematiku životního prostředí (především CEN/TC 350 a 351).

5. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

5.1. informační zdroje – např. EAPA, CEN, ÚNMZ, Ministerstvo životního prostředí, ČIŽP, výrobci materiálů, MD (BESIP)

5.2. spolupráce s jinými institucemi – VUT, ČVUT, ministerstva, SPS v ČR, atd.

6. Program činnosti na rok 2015, předpokládané termíny jednání

Jarní jednání týmu se uskuteční pravděpodobně v květnu 2015, podzimní v listopadu 2015.

V nadcházejícím roce by se činnost týmu měla zaměřit na následující témata:

- informace o realizaci projektů TAČR zaměřených na technologie šetrné k ŽP a zmírňující negativní dopady na zdraví pracovníků,
- sledování problematiky uplatňování zkoušek nebezpečných látek v rámci revizí norem na výrobky pro stavbu vozovek,
- zaměření na problematiku bezpečnosti práce při realizaci silničních staveb, zejména v podmínkách běžného provozu. Na březen roku 2015 je připraven workshop týkající se problematiky bezpečnosti na silničních stavbách za provozu. Workshop zaštil ministr dopravy Ing. Dan Ťok, účast přislíbili zástupci MD (odboru PK a BESIPu), ŘSD ČR, dopravní policie ČR a také zahraniční experti z Velké Británie.

Zpracovali: Ing. Jan Valentin, Ph.D., vedoucí týmu
Ing. Petr Svoboda, tajemník týmu

V Praze dne 8. 2. 2015